

RESEARCH ARTICLE

Adibah Amin – Writer And Translator

Dilshoda Radjabova

3rd-year Student, Tashkent State University of Oriental Studies Toshkent, Uzbekistan

Gulnoza Nazrullayeva

PhD., Academic Supervisor, Uzbekistan

VOLUME: Special Issue 2026

PAGE: 130-132

Copyright © 2026 European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, this is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-Share Alike 4.0 International License. Licensed under Creative Commons License a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Abstract

This article analyzes the life and creative activity of Adibah Amin, a writer, translator, and cultural figure who has played an important role in the development of Malaysian literature. The study examines, from a scholarly perspective, the representation of national identity, the role of women in social life, the artistic expression of moral values, and the depiction of contemporary societal issues in her literary works.

KEY WORDS

Adibah Amin, Malaysian literature, writer, translator, creative heritage, national identity, cultural dialogue, artistic style, value, female image.

INTRODUCTION

Har bir xalqning madaniy va ma'naviy taraqqiyo-tida adabiyot beqi-yos ahamiyatga ega. Adabiyot millatning ruhini, tarixini, qadriyatlarini va ijtimoiy o'zgarishlarini aks ettiruvchi eng muhim vositalardan biridir. Malayziya adabiyoti ham XX-asrning ikkinchi yarmida shakllangan yangi ijodiy avlod tufayli jadal rivojlandi. Bu jarayonda o'zining iste'dodi, bilimdonligi va ijtimoiy faoliyati bilan ajralib turgan yozuvchi va tarjimon — Adibah Amin alohida o'rin egallaydi.

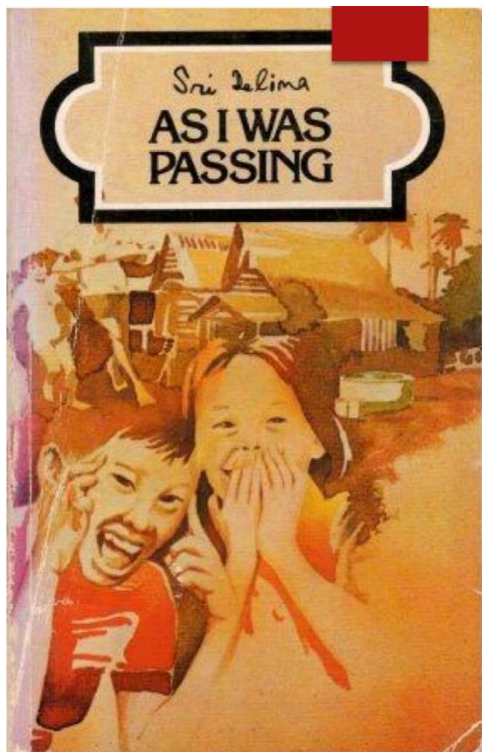
Mazkur maqolaning dolzarbligi shundaki, Adibah Aminning hayoti va ijodi miqosida Malayziya adabiyotida ayol ijodkorlarning o'rnini, ularning madaniy jarayonlarga ta'siri hamda tarjima orqali milliy adabiyotning jahon miqyosiga chiqish jarayoni ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Maqolaning maqsadi — Adibah Aminning yozuvchi va tarjimon sifatidagi faoliyatini o'rganish, uning asarlarida jamiyat, ayollar hayoti va madaniyatlararo muloqotning badiiy ifodasini ochib berishdan iborat [1].

U Johor Bahru shahrida tug'ilgan bo'lib, mushtaqillik kurashchisi Tan Sri Zainon Sulaimonning (Ibu Zain nomi bilan tanilgan) qizi edi. U ingliz tilida ta'lim berilgan o'rta maktabni va Malayziya Universitetini (1957-yil) tamomlagan. 1958-yildan 1961-yilgacha Kuala-Lumpurdagi Malay qizlar kollejida malay va ingliz tilidan dars bergan. Keyinchalik u Kuala-Lumpurdagi Til instituti va Alam Shah maktabida ishlagan hamda Jalan Kolam Ayer maktabining (hozirgi Seri Puteri maktabi, Cyberjaya shahrida joylashgan) birinchi direktori bo'lgan. Keyin u yana Til institutida faoliyat yuritib, so'ngra ta'lim sohasidan ketgan.

U 1971-yildan 1984-yilgacha New Straits Times gazetasida, 1990-yillarda esa The Star gazetasida jurnalist bo'lib ishlagan. Adibah ko'plab ingliz tilida so'zlashuvchilar orasida 1970–1980-yillarda New Straits Times gazetasida Sri Delima taxallusi bilan yozgan maqolalari bilan esda qolgan. Ushbu maqolalar 2009-yilda kitob holida qayta nashr etilgan. Tarjimon sifatida Adibah Amin ingliz va malay tillari

o'rtasidagi ma'daniy ko'p-rik-ni yaratgan ijodkorlardan biridir. U malay ada-bi-yo-ti-ning bir qator muhim asarlarini ingliz tiliga, shuningdek, ingliz ada-bi-yo-tining

namunalarini malay tiliga tarjima qil-gan. Bu faoliyati orqali Ma-layziya adabiyotining xalqaro maydonda tanilishiga va madaniy mu-loqot rivojiga katta hissa qo'shgan.

Uning asarlarida Malayziya jamiyatidagi ijtimoiy o'zgarishlar, ayol-lar hayoti, ma'naviyat, madaniyatlararo muloqot va milliy o'zlik ma-salalari markaziy o'rin tu-ta-di. Adibah Amin "As I Was Passing" nom-li esselar to'plami va "This End of the Rain-bow" romanida ayol shaxsining ru-hiy kechinmalari, mustaqil fikrlash va ja-mi-yat-dagi o'rnini yuksak badiiy mahorat bi-lan ifodalagan.

Tarjimonning malay tilidagi uchta ro-ma-ni bor: Bangsavan Tulen ("Haqiqiy aris-tocrat", 1950), Seroja Masih di Kolam ("Lo-tus hali ham hovuzda", 1972, 1986 yil-da yapon tiliga tarjima qilingan) va Tem-pat Jatuh Lagi Dikenang ("Biz yi-qil-gan jo-yimizni hali ham eslaymiz",). Shu-ning-dek, u 200 dan ortiq radio pyesalar va qis-qa hikoyalar yozgan. Uning ingliz ti-li-dagi "Kamalakning oxiri" romani 2006 yil-da nashr etilgan. U The Star va New Stra-its Times bilan hamkorlik qilib, malay tilida qan-day to'g'ri gapirish ha-qida maqolalar chop etgan.

Tarjimalari: Adibah, shuningdek, adabiy asarlarni malay ti-lidan ingliz tiliga tarjima qilish bilan shu-g'ul-lan-gan. U Shahnnon Ahmadning "No Harvest but a Thorn" ("Hosil yo'q, faqat tikan") va Keris Mas-ning "Jun-gle of Hope" ("Umid

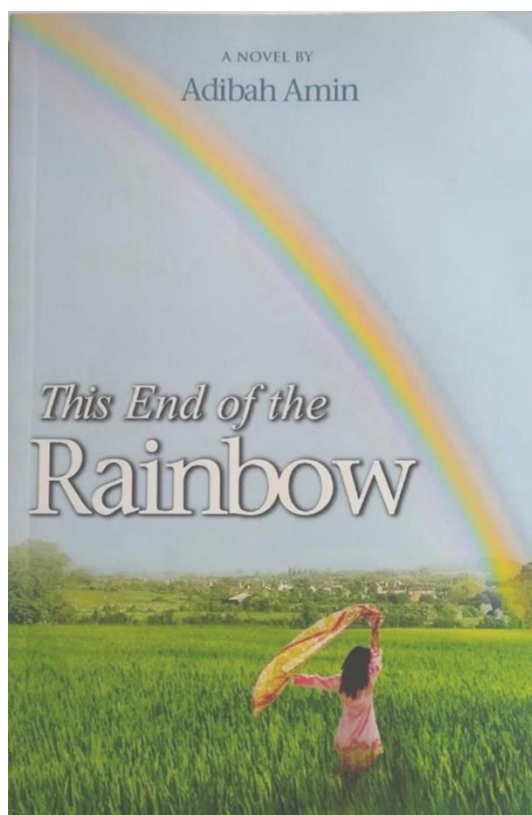
o'rmoni") asar-larini, shuningdek Usman Awan-gning she'riy to'p-lamlarini ingliz tiliga tarjima qilgan. U uchta fi-lm-da ham suratga tushgan: Adik Manja (1980), Ha-ti Bukan Kristal (1989) va Mat Som (1990) [4].

Adibah Amin Shahnnon Ahmadning "No Har-vest but a Thorn" asa-rida dehqonchilik, meh-nat, qashshoqlik, tabiat bilan kurash kabi mav-zu-lar-ni yoritadi. Adibah bu asarni ingliz tiliga o'g-i-rar ekan, undagi mil-liy ruh, madaniy qadriyatlar va insonga xos qat'iyatni asrab qol-gan. U buni so'z tanlovi, uslub va metaforalardagi ehtiyotkorlik orqali amal-ga oshirgan.

Bundan tashqari u "This End of the Rainbow" — mustaqillikdan ke-yingi Ma-lay-ziya jamiyatini fon sifatida olgan ijtimoiy-psixologik ro-man. Asar markazida yosh ayol qahramonning o'zligini anglash ja-ra-yo-ni, ta'lim, sevgi, kasb tanlovi va ja-miyatdagi ayol o'rni bor. Roman ayol-larning zamonaviy jamiyatda duch ke-la-yot-gan muammolarini, ular-ning erkinlikka intilishi va shu yo'ldagi to'siqlarni ko'r-sa-ta-di [2].

Kamalak ("Rainbow") bu yerda orzu qi-lin-gan baxt va mukammal ha-yot ramzi bo'lib, "This End" esa — ya'ni "Kamalakning bu to-r-mo-ni" — reallik, hayotdagi

murakkabliklarni ang-latadi. "The Rainbow"da ta'lim — ayollar uchun erkinlik kaliti sifatida ko'rsatiladi. Asar qah-ra-mon-lari o'z hayotidagi cheklovlarni ay-nan bilim, o'qish, va o'z fikrini bil-dirish or-qa-li yengishga intiladi [2]. Bu Adibahning o'zi il-ga-ri surgan aso-siy ijtimoiy pozitsiya — ayolni kuch-li qiladigan narsa bu bilim de-gan fikrni ifo-dalaydi. Bu asarda aynan har bir insonning o'z dunyo qa-ra-shi va erkin fikri bo'ladi uni bosh-qalarga yetkaza olish hamda to'g'ri tal-qin qi-lish haqidagi qarashlar ilgari surilgan.

Mukofotlari:

1. 1980-yilda birinchi Malayziya kinofestivalida "Adik Manja" fil-mi-dagi roli uchun eng yaxshi ikkinchi plandagi aktyor;
2. Johor sultoni tomonidan Johor toji ordeni (SMJ) hamrohi (1983);
3. SEA Write mukofoti, Tailand (1983);
4. Adabiyotni rivojlantirishga qo'shgan hissasi uchun Eppo-Ga-pe-na mukofoti (1991);
5. Malayziya Jurnalistlar uyush-ma-si tomonidan

mamlakatning taniqli jur-na-lis-ti (1996);

6. Johor adabiy mukofoti (1996);
7. Malayziya milliy hamjamiyatlari o'r-tasida ta'limni rivojlantirish va o'za-ro tu-shunish va hamjihatlikni o'r-na-tish-ga qo'shgan ulkan hissasi uchun Tun Razak mu-kofoti (1998);
8. Milliy tarjimon mukofoti (2012);
9. Malayziya Matbuot institutining max-sus jurnalistik mukofoti (2013);
10. "Malayziyaning taniqli ar-bo-bi" un-voni (2014);
11. Milliy jurnalistika laureati, Malayziya matbuot instituti (MPI)-Petroas Ma-laysian Journalism Awards (2023) [4].

Xulosa: Adibah Amin Malayziya adabiyoti va madaniyatida o'ziga xos va beqiyos o'rin egallaydi. U nafaqat ijtimoiy va madaniy mav-zu-lar-da chuqur fikr yurituvchi yo-zuv-chi, balki madaniyatlararo ko'prik ya-ratadigan tarjimon sifatida tanilgan. Uning ro-manlari va esselarida a-yol-larning jamiyatdagi o'rni, ma'naviy uyg'onishi va ta'lim-ning aha-mi-yati markaziy mavzu sifatida yoritiladi, bu esa zamonaviy Malay ayo-rlining o'zligini anglashini ilmiy va badiiy nuqtai nazardan ifo-da-lay-di. Shunday qi-lib, Adibah Aminning ijodi va tarjima faoliyati Ma-lay-zi-ya madaniyati va ada-bi-yo-tida ayol ijodkorning ovozi, milliy ruhning saq-lanishi, hamda madaniy va ilmiy mu-loqotning rivojlanishi nuqtai na-zaridan beqiyos ahamiyatga ega. Uning merosi na-faqat badiiy-es-te-tik qadriyat sifatida, balki ijtimoiy, madaniy va pedagogik ji-hat-dan ham Malayziya adabiy hayotida chuqur iz qoldiradi.

REFERENCES

- [1] - <https://share.google/TRsnwvQ4I2joyYa7B>
- [2] - https://books.google.co.uz/books/about/-This_End_of_the_-Rai-n-bo-w.-html?id=-RFFPQAACAAJ&redir_esc=y
- [3] - <https://singaporewritersfestival.com/literary-pioneer-2022/-adi-ba-h-amin/index.html>
- [4] - <https://researchnow.flinders.edu.au/en/publications/beyond-tri-ba-lism-re-imagining-malaysia-in-adibah-amins-this-end-o/>